

Buugga Siyaasadda iyo Nidaamka Booliska ee Waaxda Booliiska Minneapolis

Tirada:
9-200

Cadadka 9aad – Siyaasadaha Dhaqangelinta

Baaris Iyo La wareegid

9-201 Joogsiga, xidhiidhka iyo Baarista hubka

(xx/xx/23)

Dib u eegis lagu sameeyay siyaasadihii hore: (06/24/88) (02/01/20) (10/08/21)

I. Ujeedo

Ujeedada qaybtan waa in la siiyo shaqaalaha hagitaan sharci ah si ay u sameeyaan xiriir iyo xadhig sharci ah.

II. Qeexid

Luuqad aan Caddayn: Erayada ama weedho la habeeyey, "horay loo diyaariyay" ama qaabaysan oo aan qeexayn dhacdo gaar ah, xaalad ama xaalad gaar ah (tusaale, "dhaqdhaqaaq qarsoodi ah" ama "mawqif dagaal"). Isticmaalka luuqadda aan Caddayn oo keliya waa la xaddiday ama waa mamnuuc, sida lagu qeexay siyaasadda.

Heerarka Sharciga:

Tuhun Macquul ah: Waa halbeeg sharci oo ujeedo leh oo ka yar Sababta macquulka ah laakiin ka badan ishaaro ama shaki guud.

1. Tuhun macquul ah, oo ay tahay inuu ahaado mid la sheegi karo, wuxuu ku xiran yahay dhammaan duruufaha uu shaqaaluhu u fiirsado iyo malaha macquulka ah ee lagu soo qaatay tababarka iyo khibradda shaqaalaha.
2. Tuhun macquul ah waxa uu ka dhalan karaa xaqiiqo gaar ah oo isbiirsaday, kuwaas oo laftoodu u muuqan kara kuwo aan dhib lahayn, laakiin marka la isu geeyo waxay noqonayaan tuhun macquul ah.
 - a. Tuhunka macquulka ah waa in lagu saleeyaa xaqiiqo gaar ah oo ujeedo leh ama indha-indhaynta ku saabsan sida uu qofku u dhaqmayo, waxa qofka lagu arko ama la maqlayo, iyo duruufaha ama xaaladda qofka, sida uu markhaati ka yahay ama uu og yahay shaqaaluhu.
 - b. Sidaa awgeed, Tuhun macquul ahi waa in lagu sifeeyaa iyada oo la tixraacayo caddaymaha ama u indha-indhaynta ku saabsan ficilka qof gaar ah ama xaaladaha gaarka ah ee uu shaqaaluhu la kulmo.

- c. Sida waafaqsan P&P 5-104, astaamaha jireed ee qofku weligood, keligood, kuma filna. Taa beddelkeeda, shaqaaluhu waxay ku xisaabtami karaan sharraxaadaha lagu sheegay P&P 5-104 ee tuhmane gaar ah ama tuhmanayaal iyagoo isticmaalaya macluumaad la aamini karo, la isku halayn karo, dhowaan ah, xog maxalli ah oo ku salaysan xidhiidh gaar ah, la tuhunsan yahay, sharci darro ah ama dhaqdhaqaaq shaki leh ee shakhsi gaar ah ama koox gaar ah, iyo marka sharaxaadda ay sidoo kale ku jirto arrimo kale oo ku habboon oo anan tilmaamayn xogta (sida dharka ama gaadiidka la xidhiidha).

Sababta macquulka ah: Marka xaqiiqda iyo duruufaha guud ahaan la wada qaato, oo uu yaqaanay shaqaaluhu wakhtiga la xirayay, ay u horseedi karto shaqaale macquul ah inuu rumaysto in qof gaar ah uu galay ama uu galayo dambi. Sida tuhunka macquulka ah, Sababta macquulka ah waxay ku salaysan tahay qiimayn ujeedo leh oo ah xaqiiqooyinka iyo duruufaha uu u soo bandhigay ama uu yaqaan shaqaaluhu.

Noocyada Xiriirada

Xirid: Haddii qof macquul ah oo ku jira duruufaha uu aaminsan yahay inaysan xor u ahayn inay baxaan, "xadhig" ayaa dhacay. Tan waxaa ka mid ah xarig, joojinta baaritaanka iyo joojinta baabuurta.

Xariga: Qaadista, qabashada ama xiridda qof kasta fal kasta oo tilmaamaya in la doonayo in qofka xabsi uu u qaado shaqaale, taasina ay qofka hoos gayso xakamaynta dhabta ah iyo rabitaanka shaqaalaha xidhaya.

1. Xarigu wuxuu dhacaa marka:

d. Qofka la xiray jir ahaan waa la xakameynayaa

Ama

e. Marka qofka la xidhay loo sheego xadhiga oo la keeno.

2. Intaa waxaa dheer, qofka waxaa la xiraa iyadoo la raacayo macnaha wax ka beddelka afraad marka, "La eego dhammaan duruufaha ku xeeran dhacdada, qof macquul ah ayaa rumaysan lahaa in aanu xor u ahayn inuu baxo."
3. Xarigu wuxuu u baahan yahay sabab macquul ah oo ah in dembi la galay ama lagu guda gelitaankiisa.

Joojinta Baadhista: Joojinta Baadhista waa xadhiga ku meel gaadhka ah iyo su'aalo weydiinta qofka halka qofka la joojiyay iyada oo lagu salaynayo Tuhun Macquul ah oo uu qofku samaynayo, uu ku dhow yahay inuu galo, ama uu galay dambi, khalad yar ama dembi xaga taraafikada ah.

1. Joojinta Baadhista waxay dhacdaa mar kasta oo shaqaaluhu isticmaalo kelmado ama uu sameeyo ficil:

- Qofka joojiya.
- Qofka ku hay meel gaar ah.
- Ku qasab qofka inuu sameeyo wax sameeyo.

2. Haddii qof macquul ah oo ku jira duruuf uu rumaysto inaysan xor u ahayn bixitaan, "joojin" ayaa dhacday.

Joogsi sharci darro ah: Waa erey qofka looga joojinayo xad-gudub si loo baaro fal-dembiyeed kale oo laga shakisan yahay ama suurtagal ah kaas oo shaqaaluhu aanu lahayn tuhun Macquul ah ama Sabab macquul ah.

Baabuurka Istaajin: Xiridda aan ikhtiyaarka ahayn ee baabuurka iyo darawalka ama dadka saaran baabuurka.

Joojinta Baabuurka - Baadhitaanka Dambiyada: Joojinta gaadhiga iyadoo lagu salaynayo tuhunka macquulka ah ee darawalka ama dadka saarani ay samaynayaan, qarka u saaran yihiin inay galaan, ama ay dambi galeen.

Joojinta Baabuurka- Xadgudubka Taraafikada: Joojinta gaadiidka xadgudubka taraafikada taas oo shaqaaluhu u haysto Sabab macquul ah oo uu u rumaysto inay dhacday.

Xiriir ikhtiyaari ah: Kulan is-afgarad iyo mid aan baaritaan ahayn oo u dhexeeya shaqaale iyo qof ama dad, iyadoo ujeedadu tahay ka qaybgalka wadahadal caadi ah ama aan baaritaan ahayn (tusaale, la sheekeysiga mulkiilaha ganacsiga ama degane). Qofku wuxuu xor u yahay inuu ka tago ama diido codsi kasta oo shaqaaluhu mar kasta.

Wareysiga Goobta: Xiriir Ikhriyaari ah oo la isku raacsan yahay, aan cadaawad ahayn inta lagu jiro shaqaale laga yaabo inuu weydiiyo su'aalo ama isku dayo inuu helo macluumaadka ku saabsan fal-dembiyeedka suurtagalka ah isagoon muujineynin ama maldahayn in qofku uusan xor u ahayn inuu baxo ama ay ku qasban tahay inuu ka jawaabo su'aalaha shaqaalaha.

Fatashaada Hubka: Sidoo kale loo yaqaan "frisk" ama "Terry Frisk," Fatashaada Hubka waa mid kooban, oo aanan ahayn baaritaan qota-dheer oo gacmaha laga marinayo dusha sare ee dharka qofka, lagu dareemaya hubka ku taabashada gacmaha furan calaacashooda.

1. Fatashaada Hubka waxa la fasaxay marka shaqaaluhu uu ka shakiyo in qofku hubaysan yahay oo uu hadda khatar yahay, iyo fatashaada waxa loogu talagalay in lagu sugo ammaanka shaqaalaha iyo kuwa kale inta uu shaqaaluhu baadhis ku samaynayo.
2. Tan waxa ka mid noqon kara xaaladaha uu shaqaaluhu si macquul ah uga shakiyo in uu qofku galay, uu galayo, ama uu ku dhow yahay inuu galo dembi gacan ka hadal ah ama

marka uu shaqaaluhu qofka indha-indheeyo wax uu si macquul ah uga shakisan yahay inuu hub yahay.

3. Hubka baadhista lama samayn karo si loo ogaado caddaymaha, lacagta ka soo baxda ama agabka dembiga. Shaqaaluhu ma baari karo bac ama shay hanti shakhsi ah ilaa uu shaqaaluhu ka shakiyo in qofku hubaysan yahay iyo in bacda ama shayga uu ku jiro hub oo uu qofku gaadhi karo.

Raadin: Mararka qaarkood waxaa loo yaqaan "baaritaan buuxa," baaris waa kormeer, baaritaan ama daawashada dadka, meelaha, ama alaabta uu qofku u leeyahay sharciyad baariseed oo gaar ah.

1. Raadinta uma baahna muuqaal; Tan waxa ka mid noqon kara qabsashada, ka soo saarid, ama farogelinta dadka ama shay (tusaale, gaadhista boorso ama jeeb, baaritaanka gudaha danbe ee baabuurka; baaritaanka boorso, iwm.).
2. Xaaladaha qaarkood, urinta eeyda waxay sidoo kale noqon kartaa baaris ((eeg P&P 7-807 Isticmaalka Eyda la oggol yahay).
3. In qof laga soo qaado DNA-da qoftiisa waa baaris.
4. Baadhitaan waxa laga yaabaa in aanu ku lug lahayn baadhitaan jidheed: waxa ku jiri kara baaritaanka noocyada diiwaanada ama macluumaadka qaarkood.

III. Siyaasadda

A. Joojinta Dastuuriga ah

Shaqaalaha Waaxda Bilayska Minneapolis waa in ay sameeyaan joogsi si waafaqsan dhammaan siyaasadaha MPD iyo dhammaan xuquuqaha la siiyo dadka sida waafaqsan Dastuurka Maraykanka iyo Dastuurka Gobolka Minnesota.

B. Tallaabooyin kala duwan oo gaar ah

1. Xiriirada iskaa wax u qabso ah, Wareysiyada Goobta, Joogsiyada Baaritaanka, Joojinta Baabuurta, Fatashaada Hubka, Baaritaanada, iyo Qabashada waa ficillo kala duwan oo gaar ah, mid walbana waxaa lagu maamulaa heerar sharci iyo siyaasad kala duwan oo ku xiran ficilka.
2. Joojinta baadhista iyo xidhiidhaha iskaa wax u qabso ah ee u dhexeeya booliiska iyo bulshada si toos ah uma caddaynayaan Fatashaada hubka ama Baadhista.
3. Nuuca is dhexgalka ayaa laga yaabaa inay isbedesho iyadoo ay ugu wacan tahay ficilada shaqaalaha inta lagu jiro isdhexgalka.

C. Habka Bilayska aan takoorka lahayn

Sida waafaqsan P&P 5-104, shaqaalaha waa ka mamnuuc in ay eegaan mid ka mid ah qaybaha ama sharraxayaasha P&P 5-104 arrin ahaan marka la dhisayo tuhun macquul ah ama sabab macquul ah, marka laga reebo sida soo socota:

1. Shaqaaluhu waxay ku xisaabtami karaan sharraxaadaha lagu sheegay P&P 5-104 ee tuhmane gaar ah ama tuhmanayaal iyagoo isticmaalaya xog la aamini karo, la isku halayn karo, dhawaanahan ah, xog maxalli ah oo ku salaysan oo xidhiidh gaar ah, la tuhunsan yahay, sharci darro ah ama hawlo laga shakiyo shaqsi ama koox gaar ah, iyo marka tilmaanta sidoo kale ay ku jirto arrimo kale oo ku habboon oo aanan ahayn tilmaamaha tirakoobka (sida dharka ama gaadiidka la xidhiidha).

D. Cadaalada Habraaca iyo Booliiska Xirfadlayaasha

1. Shaqaaluhu waa inay adeegsadaan mabaadi'da cadaaladda habraaca marka ay la xiriirayaan iyo marka ay fulinayaan Baaritaanka, iyagoo dadka oo dhan ula dhaqma si sharaf leh oo ay siinayaan cod iyo ixtiraam, dhex dhexaad ka ah go'aan gaarista, iyo ka shaqeynta dhisidda kalsoonida. Shaqaaluhu waa inay dabaqaan qaabka "LEED": Dhagayso, Sharax, Sinnaanta iyo Sharafta.
2. Shaqaaluhu waa inay ku dhaqmaan xirfad-yaqaannimo, si waafaqsan P&P 5-104. 2.
3. Habdhaqanka noocan ahi waxa uu awood u leeyahay in uu dhiso kalsoonida bulshada iyo kalsoonida booliiska, iyo kordhinta rabitaanka bulshada ee wada shaqaynta booliiska si loo horumariyo yoolalka badbaadada guud ee la wadaago.

E. Aqoonta Siyaasadda

Sida siyaasadaha kale, shaqaalaha MPD ayaa mas'uul ka ah fahamka iyo fulinta waajibaadka loo xilsaaray si waafaqsan siyaasadaha Baarista iyo Qabashada MPD (P&P 9-200).

IV. Nidaamyada / Xeerarka

A. Xiriirada ikhtiyaariga ah

1. Hab xirfadeed

Xiriirada iskaa wax u qabso ah, sida dhammaan xiriirada kale ee bulshada, waa in loo qabtaa si saaxiibtinimo, hab xirfadeed.

2. diiwaangelin iyo Kaamirada jidhka lagu xirto (BWC) looma baahna

Xidhiidhaha iskaa wax u qabso uma baahna wax diiwaan gelin ah ama duubista Kaamirada Jirka lagu xirto (BWC).

3. Wareejinta waraysiga goobta

Haddii shaqaaluhu uu raadiyo macluumaadka ku saabsan dembiga looga shakisan yahay, Xiriirka ikhtiyaariga ah wuxuu noqonayaa Wareysi Goobeed.

B. Wareysiyada Goobta

In kasta oo xidhiidhkani aanu gaadhin heer la joojiyo ama la xidho, xubnaha bulshadu waxa ay u fasiran karaan in ay yihiin kuwo la qasbaayo sababtoo ah waxa sameeya sharci fulinta.

1. Ujeedooyin Sharci ah

- a. Shaqaaluhu waxa uu samayn karaa waraysiyo goobeed oo leh ujeedooyin sharci fulineed oo sharci ah.
- b. Shaqaaluhu ma qaadi doonaan tallaabo loogu talagalay in lagu abuurto tuhun macquul ah iyada oo aan la helin xaqiiqooyin gaar ah oo hore si loo qiil llogu helo (sida "boodboodka").
- c. Shaqaaluhu waa in aanay bartilmaameedsan xarumaha daawaynta iyo dadka hore loogu xidhay haysashada maandooriyaha, taas oo ku salaysan kaliya aqoonta laqabsiga maandooriyaha.

2. Qofku xor buu u yahay inuu baxo

- a. Qofku wuxuu xor u yahay inuu joojiyo Wareysiga Goobta wakhti kasta oo uu diido inuu ka jawaabo su'aalaha shaqaalaha.
 - i. Shaqaaluhu waa in ay qofka ku wargeliyaan in aanay u baahnayn in ay ka jawaabaan su'aalaha oo ay xor u yihiin in ay baxaan.
 - ii. Shaqaaluhu waa inay si dhab ah ugu jawaabaan haddii uu qofka weydiiyo inay xor u yihiin inay baxaan ama ay diidi karaan inay ka jawaabaan su'aalaha.
 - iii. Shaqaaluhu waa inay adeegsadaan erayo, cod, iyo ficilo u sheegaya qofka macquulka ah in jawaabahoodu ay yihiin kuwo iskaa wax u qabso ah, sida adeegsiga cod aan qasab ahayn, weydiinaya su'aalo, iyo inay ka fogaadaan inay bixiyaan amar.
 - iv. Haddii qofku diido inuu ka jawaabo su'aalaha inta lagu jiro Wareysiga Goobta, waa in loo oggolaadaa inay baxaan.

Qofku inuu joojin waayo, inuu ka jawaabo su'aalaha, go'aanka soo afjarida kulanka, ama go'aanka inuu ka dhaqaaqo ama baxsado, looma isticmaali karo aas-aaska abuurista shaki macquul ah, ama dheeraynta kulanka ama faragelinta dheeraadka ah ee qofka iyada oo loo marayo Baaritaan Joojin, baaris hub, Baaris, ama xiridda qofka.

- c. Sababtoo ah qofku wuxuu xor u yahay inuu joojiyo Wareysiga Goobta wakhti kasta iyo inuu diido inuu ka jawaabo su'aalaha shaqaalaha, shaqaaluhu waa inaanay ku dhaqaaqin anshax u horseedaysa qof macquul ah inuu rumaysto inay u hoggaansamaan, bixiyaan aqoonsiga, ama ka jawaabaan.
 - i. Wareysiyada goobta waa inaan loo qaadin qaab colaadeed ama gardarro ah, ama hab lagu dhibaateeyo qof ama la isku dayo in lagu qasbo qof inuu sameeyo (tusaale, ka tago goobta, iwm.).
 - ii. Shaqaaluhu waa inay ka fogaadaan isticmaalka ereyada ama ficillada u janjeera inay la xidhiidhaan in qofku aanu xor u ahayn inuu baxo ama ay tahay inay ka jawaabaan su'aalaha (tusaale, xannibaadda waddada qofka, gacmaha oo garabka la saaro, haysashada hantida qofka).

3. Bar shaqaalaha

Kahor intaadan wax su'aalo ah weydiin, shaqaaluhu waa inay sheegaan magaca iyo darajada ilaa ay duruufaha adagi u baahdaan ururinta macluumaadka isla markiiba.

Sharax ujeedada

Sida ugu dhakhsaha badan, ka dib marka shaqaaluhu is-sheegaan oo uu ku wargeliyo qofka in uu xor u yahay inuu baxo, shaqaaluhu waa inuu sharaxaa ujeedada kulanka.

4. Aqoonsiga qofka

- a. Haddi ay qofka weyddiiso in uu is sheego, shaqaaluhu waa in ay qofka ku wargeliyaan in bixinta aqoonsiga ay tahay mid ikhtiyaari ah.
- b. Loogama baahna inay wataan wax aqoonsi ah, sidoo kale dadka loogama baahna inay is-sheegaan ama ay ku xisaabtamaan joogitaankooda meel fagaare ah.

5. Kaamirada Jirka lagu xirto (BWC) ayaa loo baahan yahay

Sida waafaqsan P&P 4-223, shaqaysiinta BWC ayaa looga baahan yahay Wareysiyada Goobta.

6. Bilow wacitaan adeeg

Sida waafaqsan P&P 7-103. Wacitaan adeegga waa in lagu bilaabo waraysiga goobta

7. Muddada

Muddada Wareysiga Goobtu waa inuu ahaadaa mid kooban intii suurtagal ah. Guusha ama guuldarada Waraysi Goob oo macno leh waxa ay ku xidhan tahay awooda shaqaalaha si uu qofka u fududeeyo oo uu u sameeyo xidhiidh.

C. Joojinta Baadhista

1. Shaki macquul ah ayaa loo baahan yahay

Tuhun macquul ah ayaa looga baahan yahay dhammaan Joojinta Baaritaanka. Qaybaha soo socdaa waa qodobbada abuuritaanka tuhunka macquulka ah:

a. Xaqiiqooyin la sheegi karo

- i. Shaqaaluhu waa inuu haystaa xaqiiqooyin gaar ah oo la sheegi karo, oo ay weheliso male-awaal macquul ah oo laga helayo xaqiiqooyinkan, si macquul ah u dammaanad qaadaya rumaynta in qofku samaynayo, uu ku dhow yahay inuu galo, ama uu galay dembi, khalad yar ama dembi taraafikada.
- ii. Hal arrin oo keli ah caadi ahaan kuma filna in la dhiso Tuhun Macquul ah oo xaaladuhu way ku kala duwanaan doonaan xaalad kasta.
- iii. Tilmaanta qarsoodiga ah waa in ay ahaataa mid leh Faahfaahin ku filan, dhammaan xaqiiqooyinka iyo duruufaha waa in ay muujiyaan isku hallaynta tilmaanta si ay u keento shaki macquul ah.
 - aa. Eedaynta ah in qofku qori sito kuma filna.
 - ab. Midkoodna ma aha sharraxaad guud oo ku salaysan midabka iyo dharka.

b. Goobta

Shaqaaluhu waa in aanay samayn Joojin Baariseed ah oo ku salaysan **kaliya** joogitaanka qofka meel lagu yaqaano fal dambiyeed.

- i. Si loogu isticmaalo xaqiiqo kaa caawinaysa in la sameeyo tuhun macquul ah, goob lagu yaqaano nooc fal-dambiyeedyo gaar ah waa inay noqotaa meel gaar ah (tusaale, ciwaanka, goob ganacsi oo gaar ah, meel gees ah oo gaar ah, baloog gaar ah ama xadiiqad, iwm.) waana in aanay noqon goob guud (tusaale, degmo, ama xaafad dhan oo dambi lagu asteeyo oo meel gaar ah ku taallo (tusaale, qaybinta Walxaha khatarta ah ee la xakameeyey (CDS).
- ii. Shaqaaluhu waa in ay ka fogaadaan weedho balaadhsan, sida "aagga dambiyada badan" marka ay sheegayaan tuhun macquul ah.
- iii. Shaqaaluhu waxa uu u isticmaali karaa xaqiiqda ah in goobta lagu yaqaano nooc gaar ah oo fal dambiyeed ah sida hal xaqiiqo oo ka mid ah xaqiiqooyin badan oo, marka la isku daro, ay abuurayso tuhun macquul ah. Si loo soo gabagabeeyo in nooca fal-dambiyeedka meel gaar ah ay gacan ka geysaneyso aas-aasidda tuhun macquul ah, shaqaaluhu waa inuu awood u yeesho inuu qeexo sida nooca fal-dambiyeedka goobtaas, inta jeer ee uu dhaco, iyo soo noqnoqoshadeedu ay u khuseeyaan dembiga la tuhunsan yahay.

- Tusaale ahaan, xaqiiqda ah in ka ganacsiga daroogada la og yahay inuu ka dhaco qayb gaar ah wakhti gaar ah maalintii labadii toddobaad ee la soo dhaafay waxay noqon kartaa hal xaqiiq oo, marka la daro xaqiiqooyinka kale, abuurayso tuhun macquul ah oo ah in laba qof ay lacag ku kala beddelanayaan qaybtaas wakhtigaas oo kale ay ku hawlan yihiin ka ganacsi daroogo.
- Taas beddelkeeda, xaqiiqda ah in ay dhawaanahanba jirtay falal habeennkii dhaca, oo ah jabsashada daaqadaha danbe ee qasabka ah ee meel gaar ah, kama caawinayso in la sameeyo tuhun macquul ah oo ah in qofka baabuurta gacanta u haatinaya aaggaas maalintii uu yahay tuug.

c. U dhawaanshaha goobta dembiga

Shaqaaluhu waa in aanay samayn Joojin Baadhitaan ah oo ku salaysan **kaliya** u dhawaanshaha qofka goobta dembiga laga soo sheegay ama lagu tuhunsan yahay.

- i. Shaqaaluhu waxay u isticmaali karaan u dhawaanshaha qofka goobta dembi gaar ah oo laga soo sheegay ama lagu tuhunsan yahay inay tahay caddayn ah samaynta tuhunka macquulka ee ah in uu qofku galay dambigaas gaarka ah, laakiin waa inuu sharaxaa sida uu qofka ugu dhow yahay goobta iyo sababta ay macquul u tahay in la rumaysto qofka ayaa ku lug lahaa fal-dembiyeedka la soo sheegay ama la tuhunsan yahay iyadoo loo eegayo u dhawaanshaha goobta. Caddaymaha loo baahan yahay in la tixgeliyo waxaa ka mid ah: intee in le'eg ayay dembigu dhacay iyo haddii qofku u safri karay fogaantaas wakhtigaas, haddii shaqaaluhu u fiirsado qofka ku kacaya ficillo waafaqsan qof dambigaasi hadda galay, haddii uu qofku la mid yahay sharraxaadda markhaatiga ama u fiirsashada dhacdada, iwm.
- ii. Tani kama mamnuucayso shaqaalaha inuu "Hakiyo" goob dembi sida waafaqsan P&P 10-100

d. Joogitaanka dadka kale

Shaqaaluhu waa in aanay samayn joojin baadhitaan ku salaysan oo keliya joogitaanka qofka ee uu wehliyoa dadka kale ee looga shakisan yahay fal dambiyeed. Shaqaaluhu waa inuu haystaa xaqiiq dheeraad ah oo macquul ah, oo la muujin karo in qofku ku hawlan yahay, ku hawlanaa, ama uu ku dhow yahay inuu galo fal dambiyeed.

e. Ka jawaab joogitaanka booliiska

- i. Shaqaaluhu waa in aanay samayn Joojin Baadhitaan ah oo ku salaysan **kaliya** jawaabta qofka ee joogitaanka booliiska, oo ay ku jirto iskudayga qofku isku dayayo in uu iska ilaaliyo xidhiidhka shaqaalaha (tusaale, ka tagid, diidid in uu hadlo, baxsado, ama ka gudbo wadada si looga fogaado xidhiidhka). Dadku waxa laga yaabaa inay iska ilaaliyaan xidhiidhka ay la leeyihiin booliiska sababo badan oo aan ka ahayn ku lug lahaanshaha fal-dembiyeedka.

- ii. Shaqaaluhu waa in aanay si ula kac ah u daandaansan ama isku dayin in ay sababaan carar si ay u qiil ugu sameeyaan Joojinta Baadhiseed ama Dabagalka lugta.
 - Tusaale ahaan, shaqaaluhu uma wadi karo xawli sare oo dhanka koox ah oo meel gees ah ku urursan, si gardaro ah bareega u qabto, oo si degdeg ah uga baxo wadada ayada oo ujeedadu tahay inuu joojiyo qof kasta oo kooxda ka mid ah oo baxsada.

f. Xog been ah

Shaqaaluhu waa in aanay ku tiirsanaan xogta la og yahay wakhtiga la isku hallayn in ay been abuur tahay ama khaldan tahay si loo aas-aaso tuhun macquul ah ama sabab macquul ah.

2. BWC ayaa loo baahan yahay

- a. Sida waafaqsan sharciga P&P 4-223, Howlgellinta BWC ayaa looga baahan yahay si loogu is-taajiyo baaritaanka.
- b. Haddii hawl-gelinta aan hore loo baahnayn, BWC-yada waa la hawlgelinayaa isla marka shaqaaluhu eego dhaqdhaqaaqa ay ku salaysan yihiin Tuhunka Macquulka ah.
- c. Marka ay suurtagal tahay, shaqaaluhu waa in ay sheegaan saldhigg joogsiga BWC-gooda marka ay bilaabayaana joogsiga.

3. Ogeysii diraha

Shaqaaluhu waa inay ogeysiiyaan MECC, oo ay ku jirto goobta joogsiga, tirada dadka la joojinayo iyo haddii qaybo dheeraad ah loo baahan yahay, iyo marka ay nabdoon tahay in sidaas la sameeyo, ujeedada joojinta oo kooban.

4. Gurmada

Shaqaaluhu waa inay go'aansadaan haddii xaaladuhu ay dalbanayaan codsi kaalmo gurmada ah iyo haddii joojinta baadhistu ay suurtagal tahay iyo in dib loo dhigo ilaa inta gurmada noocaas ahi imanayo.

5. Muddada xabsiga

- a. Xadhiga baadhiseed waa in uu ahaado ku meel gaadh ah oo aanu sii soconin intii loo baahnaa in ka badan si loo dhaqan geliyo ujeedada xadhiga.
- b. Xadhiga baadhiseed kuma lug lahaan doono daahitaan aan loo baahnayn baadhista saxda ah ee shaqaalaha.
- c. Xariga baadhiseed waxa uu isu rogi karaa xadhig haddii uu sii socdo muddo dheer oo aan macquul ahayn.

6. Baaxadda joogsiga

Baaxadda joogsiga waa in lagu xidhaa ujeedada.

a. Ku xaddid su'aalaha khuseeya

Shaqaaluhu waa inay xaddidaan su'aalaha kuwa khuseeya iyo kuwa lagama maarmaanka u ah si loo xalliyo shakiga shaqaalaha.

b. U hadal xirig

Tallaabooyinka muujinaya in qof caqli gal ah in la xidhay ama si aan xad lahayn loo xidhay waxay u beddeli karaan Joojinta Baadhista xadhig, taas oo u baahan Sabab Macquul ah ama waaran qabasho.

Tallaabooyinkan waxaa ka mid noqon kara bandhigga hubka, katiinadeynta qofka, muujinta kale ee xoogga ama isticmaalka xoogga, iwm.

c. Falalka dheeraadka ah

Ilaa laga caddeeyo tuhunka macquulka ah ee joogsiga asalka ah mooyaane, shaqaaluhu waa inay lahaadaan sabab macquul ah oo dheeri ah ama ficilada qaar, Sababta macquulka ah, si loo xadido xoriyada qofka inta lagu jiro Joojinta Baadhitaanka iyagoo samaynaya mid ka mid ah kuwan soo socda:

- i. Ka qaadashada aqoonsiga ama shatiga darawalnimada ee qofka meel u dhow.
- ii. Ku dalbashada darawalka ama qofka saaran gaariga in uu ka baxo gaadhiga.
- iii. Ku hagida qofka inuu istaago (ama istaagnaado), ama inuu fadhiisto meel aanu dooran.
- iv. Ku hagidda qofka inuu jiipto ama fadhiisto dhulka.
- v. In Katiinad lagu xidho.
- vi. U kaxaynta qofka meel kasta oo ka fog goobta joogsiga hore (ay ku jirto ujeedada aqoonsiga markhaatiga).
- vii. Ku riddida qof gaadhiga booliiska.
- viii. Inaad qof ku aaddiso qori
- ix. Inaad baadhis hub samayso.
- x. Istimaal kasta oo xoog ah.

3. Bar shaqaalaha

- a. Kahor intaadan wax su'aalo ah weydiin, shaqaaluhu waa inay is-sheegaan magacooda iyo darajadooda ilaa ay duruufaha adagi u baahdaan ururinta macluumaadka isla markiiba.
- b. Marka la codsado, shaqaalaha samaynaya joogsiga waa inay bixiyaan kaadhkooda ganacsiga ama aqoonsiga la mid ah oo la heli karo, kaas oo ay ku jiraan magacooda koowaad, magacooda dambe iyo nambarka booliiska, xubin kasta oo dadweynaha ah.

4. Ogaysii qofka joogsiga

Shaqaaluhu waa inay ku wargeliyaan qofka la joojiyay **inaysan** xor u ahayn inuu baxo, waana inay sharaxaan sababta joojinta haddii ay ammaan tahay oo ay suurto gal tahay inay sidaas sameeyaan.

Gaadiid

- a. Shaqaaluhu waa in aanay u kaxayn qofka ay khusayso Joogsiga Baadhista meel kale (ay ku jirto goob) si sawir faro looga qaado, su'aalo, ama ujeedo kale oo baadhiseed, ilaa:
 - i. Shaqaaluhu waxa uu leeyahay sabab macquul ah oo uu qofka u xidhi karo.
 - ii. Qofku waxa uu codsadaa in uu kala hadlo shaqaalaha meel kale waxaana loo qaadaa si su'aalo loo waydiiyo.
 - iii. Badbaadada shaqaalaha ama qofka loo joojiyay su'aalaha.
- b. Haddii qofka la kaxayn doono, shaqaaluhu waa inay kaxeeyaan qofka wax aan ka fogayn lagama maarmaanka ah, si loo yareeyo muddada iyo faragelinta joogsiga.
- c. Meesha gaadiid laga codsado ama lagama maarmaan ah, shaqaaluhu waa inay ogeysiyaan kormeeraha codsiga ama ujeedada gaadiidka.
- d. Meesha gaadiid laga codsado ama lagama maarmaan ah, shaqaaluhu waa in ay ku diiwaan galiyaan gaadiidka warbixinta Booliiska iyo kamarad jirka lagu xirto.

5. Qofka oo la sii daayo

- a. Ma jirto sabab sii socota

Shaqaaluhu waa inay isla markaaba qofka ka sii daayaan Joojinta Baadhista haddii shaqaaluhu aanu hadda lagu sii hayn Tuhun Macquul ah oo uu qofku samaynayo, ku dhow yahay inuu galo, ama uu dembi galay, shaqaaluhuna aanu u samayn sabab macquul ah oo lagu xidho wakhti macquul ah.

Tani waxay dhici kartaa marka, qofka la joojiyo, shaqaaluhu ogaado in qofku aanu ahayn tuhmane gaar ah oo la raadinayo ama in ficilka ama dabeecadda qofka ay tahay mid sax ah oo aan muujineynin xadgudub sharci.

b. Sharax sababaha

Haddii qofka laga sii daayo Joojinta Baadhista, shaqaaluhu waa inuu sharaxaa sababta joojinta baadhitaanka iyo sababta lagu sii daayay.

c. Bixi xogta joogsiga

Marka shaqaaluhu dhammeeyaan Joojinta Baaritaanka ee aysan ka dhallan ganaax ama la xarig, shaqaaluhu waa inuu siiyaa qofka ama shakhsiyaadka ku lugta leh is-dhexgalka kaarka o oleh magaca koowaad iyo kan dambe ee shaqaalaha, iyo lambarka kiiska ee u dhigma isdhexgalka booliiska oo wata dukumeenti lagama maarmaan ah oo laga yaabo inuu jiro.

d. Dib ugu kaxeey goobta hore

Haddii qofka meel kale loo kaxeeyey, sii gaadiid dib ugu soo celiya goobta markii hore lagu joojiyay. Haddii shuruudaha goobta asalka ah ay khatar ku yihiin shaqaalaha ama qofka, qofka waa in lagu celiyaa meesha ugu dhow ee suurtoogalka ah goobta.

6. Fatashaada Hubka

a. Qiil-u-samaynta

i. Fatashaadda Hubka, shaqaaluhu waa inuu haystaa xaqiiqo gaar ah oo la sheegi karo, oo ay weheliso male-awaal macquul ah oo caddaymaha ah, in qofku hubaysan yahay, iyo fatashaaddu waa in loo qaabeeyey si loo hubiyo badbaadada shaqaalaha iyo kuwa kale inta uu shaqaaluhu samaynayo baaritaan sharci ah. Shaqaaluhu waa inay tixgeliyaan arrimaha soo socda:

aa. Nooca dembiga la tuhunsan yahay, gaar ahaan marka ay tahay dembi gacan ka hadal ah oo ay ku lug leh isticmaalka ama hanjabaadda hubka wax dila.

ab. Saacadda maalinta iyo goobta joogsigu ka dhacayo.

ac. Tirada shaqaalaha jooga wakhtiga joojinta.

ad. Ogaanshaha hore ee keenay dirista ama ilo kale, taas oo muujinaysa in qofku hubaysnaan karo uuna khatar yahay.

ae. Calaamadaha muuqaalka ah ee muujinaya in qofku uu sito hub ama hub kale oo dilaa ah, sida kuusnaan ka muuqata marada qofka, inkasta ooy tahay in shaqaaluhu maskaxda ku hayaan in dadka intooda badan ay sitaan telefoonnada gacanta, boorsada, ama alaabta kale ee gaarka ah jeebkooda iyo

barar ayaa muujin kara. alaabta gaarka ah sida. In kasta oo ay shaqaaluhu ku baraarugsan yihiin in dadka intooda badan ay jeebkooda ku sitaan telefoonnada gacanta, boorsooyinka yaryar ee jeebka lagu qaato ama alaabada kale ee gaarka ah, kuusnaantuna la xidhiidhi karto alaabooyinkaas gaarka ah.

- af. Haddii uu qofku ku hawlan yahay dhaqan qallafsan, shaki ama hab-dhaqan uu naxsan yahay.
- ag. Haddi uu qofku u dhaqmayo qaab hanjabaad ah ama uu diidayo inuu la shaqeeyo, u hogaansamo ama raaco tilmaamaha.
- ii. Shaqaaluhu waa ka mamnuuc in ay si toos ah ugu lug yeeshaan Fatashaad Hubka inta lagu jiro Joojinta Baaritaanka ayad oo la eegayo "badbaadada sarkaalka."
- iii. Fatashaadda Hubka looma isticmaali karo in lagu sameeyo Baaritaano buuxa oo loogu talagalay in lagu helo caddayn ama walxo kale oo dembi gelinaya. Ka eeg qaybta hoose si aad u hesho macluumaad dheeraad ah oo ku saabsan marka ay ka reeban tahay sida adiga oo arki kara ama taabasho ku dareemi kara (Plain Feel Exception).
- iv. Shaqaaluhu ma codsan karaan ogolaanshaha qofka si uu u sameeyo Fatashaadda Hubka.

b. Ficillo gaar ah

Joojinta Baarista iyo Fatashaadda Hubka waa laba fal oo kala duwan, labaduba waxay u baahan yihiin Tuhun Macquul ah oo madax-bannaan (tusaale, si qofka loo joojiyo waa inuu jiraa tuhun macquul ah oo fal dambiyeed ah, laakiin si qofka loo joojiyo oo loo sameeyo Fatashaadda Hubka waa inay jirtaa Shaki Macquul ah ee Joojinta Baadhiseed Fal-dembiyeed iyo Tuhunka Macquulka ah ee ah in qofku hubaysan yahay oo isla markaana khatar u yahay Fatashaad Hub).

c. Laba shaqaale

Mar kasta oo ay suurtoagal tahay, Fatashaadda Hubka waa in ay qabtaan ugu yaraan laba shaqaale, oo ay ku jiraan mid sameeya Fatashaadda Hubka iyo mid kale oo difaacaya.

d. Doorbida aqoonsiga jinsiga

- i. Duruufaha adag ee maqan, marka la samaynayo Fatashaadda Hubka, shaqaaluhu waa in ay ixtiraamaan rabitaanka qofka ee ku saabsan door biditaanka jinsiga ee shaqaalaha samaynaya baaritaanka.

- ii. Maqnaanshaha dookh la sheegay, aqoonsiga lab iyo dheddig ee qofka shaqaalaha ah ee samaynaya baaritaanka waa in uu la jaanqaadaa jinsiga qofka la baarayo.

e. Dharka dibadda oo kaliya

Shaqaalaha waxaa loo ogolyahay oo kaliya inay gacanta mariyaan dharka kore ee qofka.

- i. Shaqaaluhu waa in aanay gacmahooda gelin jeebabka ama aanay gaadhin qayb dharka ah ilaa shaqaaluhu uu dareemo shay ay si macquul ah u rumaysantaan inuu yahay hub, sida qori, mindi, budh, ama shay kale, oo loo isticmaali karo in lagu waxyeeleeyo shaqaalaha ama kuwa kale.
- ii. Shaqaaluhu waxaa laga yaabaa **inaysan** ku howlgellin shay dharka hoostiisa si uu isku dayo inuu go'aamiyo nooca shayga.

f. Walxaha kale ee la sido

Shaqaaluhu waa in **inuusan** furin wax uu sito, sida boorso gacmeed, shandad, boorsada garabka la gashto, jawaan, ama shay kale oo qarín kara hub. Taa baddalkeeda, shaqaaluhu waa inuu meel ka fog qofka.

- i. Shaqaaluhu waxaa laga yaabaa **in uusan** faragelin dibadda ama uusan ka baarin gudaha shayga qofku uu sido.
- ii. Haddii shaqaaluhu si macquul ah uga shakiyo in waxyeelladu ay ka dhalan karto haddii shayga aan la baarin lagu celiyo qofka, shaqaaluhu wuxuu si kooban uga dareemi karaa bannaanka shayga si loo ogaado haddii shaygu ku jiro hub ama wax kale oo khatar ah.

g. Hub laga shakiyay oo la dareemay

- i. Haddii, inta lagu jiro Fatashaadda Hubka, shaqaaluhu uu dareemo shay ah qaabka iyo cabbirka hubka oo loo isticmaali karo in lagu waxyeeleeyo shaqaalaha ama kuwa kale, Shaqaaluhu waxaa laga yaabaa inuu gaaro ama qaso dharka oo uu ka saaro shayga
- ii. Haddii qofka la joojiyay la xiro sababtoo ah hub laga la helay, Dhacdada Raadinta ee Qabashada waxaa lagu fulin karaa si waafaqsan P&P 9-202.

h. Plain Feel

Haddii, inta lagu guda jiro Fatashaadda Hubka la oggol yahay, ama inta lagu guda jiro habka qaadista hubka la tuhunsan yahay ee la helay inta lagu guda jiro Fatashaadda Hubka la oggol yahay, shaqaaluhu wuxuu daaha ka qaadaa shay kale oo isla markiiba

u muuqda inay yihiin kontarabaan ama caddayn dembi, shaqaaluhu wuxuu heli karaa si sharci ah ula wareegaya alaabtaas, waxaana laga yaabaa in alaabta la tixgeliyo marka la samaynayo Sababta suurtoogalka ah ee lagu xidhi karo ama lagu samaynayo Baadhitaanka qofka.

i. Siideynta qofka

qofka la joojiyey la sii dayn doono sababtoo ah lama helin wax hub ah, oo aanay jirin sabab macquul ah oo la xidhi karo, shaqaaluhu waa inuu isla markiiba sii daayaa qofka iyada oo la raacayo qaybaha la xidhiidha ee hoos yimaada Joojinta Baarista.

12. Diiwaangelinta joogsiga

a. luqadda kululeeyaha

- i. Shaqaaluhu waa in aanay isticmaalin luuqadda aan caddayn oo kaliya marka ay tilmaamayaan aas-aaska Baaritaanka Joojinta.
- ii. Shaqaaluhu waa inay adeegsadaan luuqad gaar ah oo sifaynaysa qofka la joojiyay iyo xaaladaha joogsiga si ay u qeexaan aasaaska xidhiidhka. Qadarka faahfaahinta loo baahan yahay waxay kuxirantahay kakanaanta kulanka.

b. Warbixinta ayaa loo baahan yahay

Joojinta Baaritaanka ka dib, shaqaaluhu waa inuu buuxiyaa Warbixinta Booliiska, waana inuu ku daraa macluumaadka soo socda:

- i. Sharaxaad faahfaahsan oo ku saabsan duruufaha keenay Joojinta Baadhista, oo ay ku jiraan caddaymaha aas-aasay Tuhunka Macquulka ah ee joojinta (ka hor inta aan joojinta la samayn).
- ii. Qiyaasta muddada joogsiga
- iii. Sharraxaad dhammaystiran ee qofka, oo ay ku jiraan dhererka, miisaanka, midabka timaha, midabka isha, midabka maqaarka, astaamaha lagu garanayo (tusaale, tattoos, nabarrada, iwm.), nooca dharka iyo midabka, iyo sifooyin kasta oo kale oo caan ah ama sharraxaya la xidhiidha Tuhunka macquulka ah .
- iv. Goobta joogsiga, oo ay ku jiraan ciwaanka ama isgoyska ugu dhow.
- v. Natiijada joojinta, oo ay ku jiraan in tikidh ganaax la siiyay, in la xidhay, ama digniin la bixiyay, ama qofka la sii daayay sababtoo ah la'aanta tuhun macquul ah oo sii socda.
- vi. Haddi Fatashaadda Hubka la sameeyay, iyo haddii ay sidaas tahay, caddaymaha abuuraya Tuhunka macquulka ah ee ah in qofku hubaysnaa iyo in fatashaaddu ahayd lama huraan, iyo haddii fatashaadda wax lagu ogaaday.

- vii. Haddii Baadhitaan la sameeyay iyadoo lagu salaynayo Sababta suurtoogalka ah, iyo haddii ay sidaas tahay, caddaymaha aas-aasaya Sababta Raadinta.
 - viii. Haddii Baadhitaanku uu soo celiyo hub sharci-darro ah, maandooriye, ama alaab kale, iyo nooca alaabta koontarabaanka ah.
 - ix. Haddii joogsiga baadhitaanku uu ku bilaabmay xidhiidh ikhtiyaari ah ama waraysi goobeed.
 - x. Haddii qofka laga kaxeeyay goobtii lagu joojiyay ee hore, iyo haddii ay sidaas tahay, meesha la geeyey, iyo sababta looga kaxeeyay goobta joogsiga.
 - xi. Haddii shaqaaluhu helo macluumaadka inta lagu jiro wicitaanka ama xaqiiqooyinka uu shaqaaluhu haysto ay muujinayaan in qofku leeyahay ama uu dareemayo naafonimo caafimaadka dareenka.
- c. Foomka Caddaymaha

Shaqaaluhu waa inay ku qoraan macluumaadkan soo socda shaashadda Wicitaanada/Faallooyinka ee MDC-gooda:

- i. Xaqiiqooyinka gaarka ah iyo duruufaha aas-aaska u dhigo Tuhunka Macquulka ah ama Sababta macquulka ah ee joojinta.
- ii. Sababta la soocay ee joojinta (Sababta).
- iii. Goobta joogsiga.
- iv. Qoomiyadda la malaynayo ee qofka ka hor inta aan la joojin, iyadoo lagu salaynayo xogta la yaqaan ama la siiyo shaqaalaha.
- v. Jinsiyad dhabta ah ama la dareemayo ee qofka ayaa istaajiyay.
- vi. Da'da qofka ayaa joojiyay.
- vii. Jinsiga dadka loo joojiyay shakiga leh.
- viii. Haddii Fatashaada Hubka ama Baadhitaan la sameeyay, iyo haddii ay sidaas tahay, nooca iyo xaqiiqooyinka abuuraya Tuhunka macquulka ah ee loo baahan yahay ama Sababta macquulka ah.

D. Oggolaanshaha baarista Waa La Mamnuucay Xiliyada Joogsiga

Sida ku cad P&P 9-202, shaqaaluhu waa in aanay samayn Baadhitaan ku salaysan oggolaanshaha inta lagu jiro joojinta dadka lugaynaya ama baabuurka. Shaqaaluhu waxa ay samayn karaan oo **kaliya** in ay wax baadho marka ay lugaynayaan ama gaadhigu joogsanaayo haddi ay jirto arrin sal u ah baarista marka laga reebo oggolaanshaha.

E. Joojinta Baabuurta

Marka lagu daro shuruudaha kale ee Joojinta Baadhista, shuruudaha dheeraadka ah ee soo socda ee u gaarka ah Joojinta ku lugta leh baabuurta ayaa khuseeya:

1. Xaddidaad ku saabsan su'aalo weydiinta rakaabka

Iyadoo shaqaaluhu ay si xirfadaysan u salaamayaan rakaabka gaadhiga saaran, shaqaaluhu waa in aanay su'aalo waydiin ama u baahan aqoonsiga rakaabka inta uu gaadhigu ku jiro Joojinta ee xad gudubka taraafiga ama xadgudubyada ilaa:

- a. Shaqaaluhu wuxuu haystaa tuhun macquul ah ama sabab macquul ah oo ku saabsan rakaabka.
- b. Shaqaaluhu wuxuu haystaa aasaas uu ku rumaysto in rakaabka la tahriibinayo, la kulmayo dhibaato qoys, uu halis ugu jiro darawalka ama qof kale oo baabuurka saaran, ama haddii kale u muuqdo inuu u baahan yahay gargaar caafimaad oo degdeg ah.
- c. Shaqaaluhu waxa uu hubinayaa in rakaabku uu diyaar u yahay oo uu awood u leeyahay in uu ka kaxeeyo baabuurka si uu uga fogaado inuu xidho baabuurka..

2. Joogsiyada Baabuurta waxay ku xadidan yihiin nooca noocayada qaarkood.

a. Dembiyada la mamnuucay

Shaqaaluhu waa in aanay bilaabin joojinta taraafigga marka dembiyada kaliya ay yihiin kuwa hoos ku taxan ilaa uu yahay baabuur ganacsi mooyaane:

- i. Ku guuldareysiga soo bandhigida lambarka diiwaangelinta
- ii. Ku wadista gaariga lambar diiwaangalined dhacay
- iii. Ku guuldareysiga soo bandhigida lambarka diiwaangelinta
- iv. Ku guuldareysiga in la iftiimiyo taarikada gaariga.
- v. Wareeg ama gal qarabaya lambarka taarikada, marka laga reebo xarfaha iyo namburada taarikada.
- vi. Ku wadista gaariga hal nal oo shaqaynaya oo muuqda, nalka bareega, ama nalka dambe.
- vii. Ku wadista gaariga oo leh hal muraayad oo keliya oo shaqaynaysa.
- viii. Wadista gaariga oo aanan lahayn muraayad dhexe, iyada oo muraayadda dhexe ay xanniban tahay, ama shay ka laad-laadsan yahay muraayadda.

- ix. Wadista gaariga iyada oo uusan shaqaynin gacanka muraayadda hore nadiifiyo.
- x. Ku guuldaraysiga inaad ishaaro bixiso marka aad badalanayso wadada ama leexashada, ilaa uu darawalku ku shaqaynayo baabuur si aan badbaado lahayn ama uu abuurayo khatar ku wajahan badbaadada.
- xi. Muraayad dillaacsan ilaa ay si weyn u qarinnayso aragtida darawalka.
- xii. Midabka daaquadu ma waafaqsana sharciga Minnesota, ilaa ay abuurto khatar ku wajahan badbaadada mooyaane.

b. U dir ogeysiis

Shaqaaluhu waxay u diri karaan ogeysiis arrimaha dayactirka milkiilaha gaariga marka dembiyada kaliya ay ku jiraan liiska la mamnuucay.

c. Hawlgal aan ammaan ahayn

Shaqaaluhu waxay si sharci ah u joojin karaan ama u hayn karaan darawalka si uu ugu shaqeeyo baabuur si aan badbaado lahayn ama abuuraya khatar ku soo fool leh badbaadada, xataa haddii ay ku hawlan yihiin mid ama in ka badan oo dembiyada la mamnuucay.

- i. Shaqaaluhu waa inuu ku diiwaangeliyaa kamarada jidhka la xidho (BWC) oo uu booliisku ka warbixiyo hawlgalka ammaan-darrada ah ama khatarta ammaan ee soo socota.
- ii. Sababtoo ah in darawalku ku lug leeyahay hal ama in ka badan dembiyada mamnuuca ah macnaheedu maaha inuu u shaqeeyo baabuurka si aan badbaado lahayn ama uu abuurayo khatar badbaado oo dhow. Shaqaaluhu waa in uu go'aamiyaa in darawalku uu si khatar ah ugu shaqaynayo baabuurka ama uu abuurayo khatar badbaado oo dhow oo ku salaysan wadarta xaaladaha.

3. Soo saarista Laydhka daaran! Kuubaan

Dhammaan shaqaalaha MPD ee samaynaya Joojinta baabuurka xadgudubyada agabka waa inay soo saaraan Kuuban nalal shid ah! Halkii tikidh xadgudub laga siin lahaa, marka la heli karo oo lagu dabaqi karo. Haddi la soo saaro Kuuban, markaas shaqaaluhu waa inuu la taliyaa darawalka ama qofka goobta dayactirka lagu samayn karo.

a. Xadgudubyada lagu dabbaqi karo

Laydhka Daaran! Kuubanka ayaa loo soo saari karaa xadgudubyada agabka soo socda;

- Laydhka hore
- Laydhadhka leexashada

- Laydhadhka danbe
- Laydhadhka dambe ee taariggada (iyadoo ku xiran shuruudaha qaybta [c]).
- Laydhadhka Joogsiga

d. Kuubanada aanan la heli karin

Haddii Kuubannadu laydhka shidan aanan la heli karin, laakiin dhacdadu ay u dhiganto Shuruudaha Laydhka daaran! shaqaaluhu waa inuu:

- i. Kula tali darawalka xadgudubka agabka,
 - ii. Darawalka sii kaarka buluugga (P&P 4-608), iyo
 - iii. Kula tali darawalka inuu keeno Kaarka Buluugga ah goobta ugu dhow si laydhka loogu shido!
- e. Iftiinka taarigga aan shaqaynayn
- i. Shaqaaluhu ma bilaabi karaan joojinta taraafikada ee nalka taarikadu aanu shaqaynayn si darawalka loo siiyo nalal! kuuban ama kaarka buluuga ah.
 - ii. Haddii baabuur leh nalka taariko oo aanan shaqaynayn loo joojiyo sabab madax bannaan oo la oggol yahay, shaqaaluhu waa inay bixiyaan "nalalka!" Kuuban loogu talagalay nalka taariko ama kaarka buluuga ah ee aan shaqaynayn haddii kuubanku aanan la heli karin, halkii laga siin lahaa tikidh.
- f. Foomka MCD Clear

Shaqaaluhu waa inay buuxiyaan qaybta kuubanka ee Foomka MDC Clear iyagoo dooranaya Haa, Maya ama Aan La heli karin.

g. Qaybinta Kuubanka

Laydhka Daaran! Kuubanada ayaa lagu kaydin doonaa xaafad kasta.

- i. Haddi aysan jirin kuubaanno la heli karo, shaqaaluhu waa in ay codsadaan kuubaanno dheeraad ah iyagoo adeegsanaya habka kala sarraynta awaamiirta.
- ii. Xafiiska Taliyaha ayaa isku dubaridi doona bixinta kuubannada dheeraadka ah.

4. Xadgudubka agabka kale

- a. Haddii dhacdadu ay buuxin waydo shuruudaha Laydhka Daaran! Barnaamijka, shaqaaluhu waa inuu la taliyaa darawalka xadgudub kasta oo agabka ah, iyada oo ku xidhnaan doonto marka laga reebo kuwan soo socda:

- i. Darawalku waxa laga yaabaa in tikidh la siiyo ama lagu soo oogo dacwad shilal halka ku xad-gudbida agabka hal baabuur ay sababtay shil baabuur ama dhaawac kale.
 - b. Haddii shaqaaluhu uu dareemo in arrinta agabku ay khatar aan macquul ahayn ku keenayso badbaadada dadweynaha, shaqaaluhu waa inuu kula taliyaa darawalka inuu dhigo gaadhiga oo uu arrinta xaliyo ka hor inta aanu gaadhiga mar labaad wadan. Tani uma ogolaanayso shaqaalaha inay bilaabaan Joojinta mid ka mid ah dembiyada la mamnuucay.
5. Xadgudubyada aanan agabka gaariga ahayn
 - a. Siyaasaddani ma xaddidayso awoodda ay saraakiishu u leeyihiin in ay qabtaan shakhsiyaadka galay dembi ama waaran uu ka yaallo
 - b. Haddii shaqaaluhu uu dareemo in arrinta qalabku ay khatar aan macquul ahayn ku keenayso badbaadada dadweynaha, shaqaaluhu waa inuu kula taliyaa darawalka inuu joojiyo baabuurka oo uu xalliyo arrinta ka hor inta uusan mar kale kaxeeynin gaariga. Tani ma ogola in shaqaaluhu joojiyaan oo ay baaraan shakhsiga.

6. Bilaabida Joojinta gaariga

Marka la samaynayo dhaqancellinta sharciga joojinta taraafikada (TLE), kooxda bilaabaysa waa inay:

- a. Ogeysii diraha goobta joogsiga iyo lambarka gaariga la joojinayo oo billow wicitaanka adeegga si waafaqsan sharciga P&P 7-100 ee Isgaarsiinta.
- b. Codso cutub gurmada ah ama caawinaad waydiiso diraha haddii mid loo baahdo ama la rabo.
 - Hadda nidaamka MPD si toos ah uma bilaabo roll-by or gurmada TLE haddii joogsiga uu sameeyo hal baabuur oo sarka ah.

F. Dib u eegista kormeerka joogsiyada

1. Kormeerayaashu waa inay dib u eegaan dhammaan warbixinada booliisku ee joogsiyada si ay u dhamaystiraan iyo u hogaansanaanta sharciga iyo siyaasada lagu dabaqi karo.
2. Dib u eegista waa in lagu dhammeeyaa 72 saacadood gudahooda laga bilaabo joojinta ilaa dib u eegista lagu helo cillado iyo baaritaan dheeri ah, ama tallaabo sixid ah loo baahan yahay.
3. Kormeeraha samaynaya dib u eegista waa inuu diiwaangeliyaa oo ka warbixiyaa:
 - a. Joogsiyada u muuqda inaan lagu taageerin Tuhun Macquul ah, oo ay ku jiraan duruufaha ay shaqaaluhu ku andacoonayaan inay marmarsiyo ka dhiganayaan

Joogsiga iyadoo lagu salaynayo macluumaadka ama caddaynta la helay ka dib joojinta la sameeyay, ama haddii kale xadgudub ku ah siyaasadda ama sharciga MPD da.

- b. Joojinta ama baafista, marka la isu waafajinayo sharciga iyo siyaasadda, tilmaamaya baahida loo qabo tallaabo sixid ama dib u eegista siyaasadda, istaraatiijiyada, tabaha, ama tababarka.
 - c. Xariga aan lagu xoojin Sabab macquul ah, ama haddii kale ku xad gudubta siyaasadda MPD.
 - d. "Qoraallada aanan Caddayn" ama luqad gabagabo ah, macluumaad aan iswaafaqayn, qeexid la'aanta aas-aaska sharciga ah ee ficilka, ama calaamadaha kale oo muujinaya in warbixinada ama foomamka ay ku jiri karaan macluumaad aan sax ahayn wakhtiga la soo sheegay.
 - e. Hufnaan la'aanta marka la eego doorka gaarka ah ee shaqaale kasta oo MPD ah, oo ay ku jiraan qeexida shaqaalaha arkay ama maqlay macluumaadka ama la macaamilay ama arkay qof si gaar ah ugu hawlan ama dhamaystiraya hawl gaar ah.
4. Haddii ay lagama maarmaan noqoto in si sax ah loo qiimeeyo mid ka mid ah walxaha loo baahan yahay, kormeeraha ama Sarreeye-ku-xigeenka waa in uu dib u eegis ku sameeyaa muuqaalka kamaradda jidhku lagu xidho (BWC).
 5. Haddii loo baahdo iyadoo lagu salaynayo dib u eegista, kormeeraha ama ku-xigeenku waa inuu u gudbiyaa Arrimaha Gudaha.